

Statiinit estävät kalkkiutumisen haittoja naisilla ehkä yhtä tehokkaasti kuin miehillä

Kuva: iStock

Statiinit estävät kolesterolin synteesiä maksassa ja vähentävät ateroskleroosin haittoja sekä ennen kalkkiutumisen oireiden ilmaantumista primaaripreventiossa että haittojen jo synnyttyä sekundaariehkäisyssä. Naisilla vaikutus ei ole tullut kaikissa tutkimuksissa esille. Siksi onkin väitetty, ettei näistä lääkkeistä olisi heille hyötyä. Selitys voi kuitenkin piillä siinä, että naisten osuus tutkimuksissa on monesti ollut niin pieni, ettei teho ole sen vuoksi tullut tilastollisesti merkitsevänä esille.

Yhdysvaltalaiset tutkijat tekivät meta-analyysin 18 selvityksestä, joissa statiineja oli käytetty kummallakin sukupuolella, ja vertasivat miesten ja naisten saamaa hyötyä (Kostis WJ ym. *J Am Coll Cardiol* 2012;59:572). Kaikkiaan 141 235:stä keski-ikältään 63-vuotiaasta tutkitusta naisia oli 29 %, ja keskimääräinen seuranta-aika oli 48 kuukautta. Käytössä oli ollut viisi eri statiinia. Seurantatutkimuksista kahdeksan koski primaari- ja kymmenen sekundaaripreventiota. Neljässä selvityksessä verrattiin

saman aineen kahta eri annosta, ja yhdessätoista verrokkit saivat lumenlääkettä. Kolmessa tutkimuksessa statiinipotilaita verrattiin rutiinihoitoryhmään, jossa hoitava lääkäri päätti lääkityksestä. Säännöllinen statiininkäyttö pienensi LDL-kolesterolin määrää verrokkiryhmään nähden keskimäärin 0,9 mmol/l eli 27 %.

Aterosleroosiin liittyviä haittoja kehittyi lääkemiehistä 15,3 %:lle mutta verrokkiryhmässä 18,3 %:lle. Naisista tapahtumia ilmaantui vastaavasti 10,4 %:lle ja verrokkijoukossa 12,1 %:lle. Riski siis pieneni miehillä 16,4 % ja naisilla 14,0 % eli tilastollisesti saman verran. Hyöty oli molemmilla sukupuolilla suhteellisesti yhtä suuri sekä primaari- että sekundaaripreventiossa.

Lääkemiehistä kuoli 8,1 %, kun taas vertailuryhmässä menehtyi 9,3 %. Naisilla osuudet olivat 5,6 % ja 6,1 %. Vaikutus oli kummallakin sukupuolella merkitsevä, mutta miesten ja naisten välillä ei tässäkään ollut tilastollista eroa.

Statiinit hyödyttävät naisia sekä ennen ateroskleroosin haittojen ilmaantumista että niiden jälkeen. Etu voi olla yhtä suuri kuin miehillä. ■ JP